

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

La Nr. 1357/12-1437 din 10.12.18

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, 28

În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cauza penală de învinuire a lui Țopa Viorel în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 361 alin. (2) lit. d) și art. 42 alin. (3), art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal și a lui Paveliu Răzvan în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit. d), art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În cadrul examinării în ordine de apel a cauzei penale susmenționate apărătorul Dumitru Pavel a solicitat instanței sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 alin. (4) Cod de procedură penală.

Astfel, Vă expediem încheierea din 06 decembrie 2018, privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității art. 34 alin. (4) Cod de procedură penală.

În caz că pentru examinare va fi necesar dosarul penal, acesta la solicitare va fi expediat în adresa dumneavoastră.

Anexă:

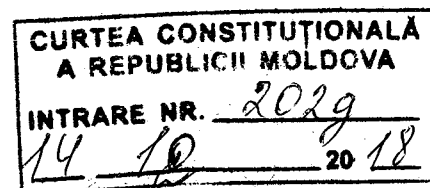
1) copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2018 (dosarul nr. 1a-1875/16) - pe 4 file.

2) cererea privind sesizarea Curții Constituționale referitor la excepția de neconstituționalitate – pe 16 file, cu anexe;

3) copia recomandării nr. 93 din 22 septembrie 2016, cu privire la procedura de soluționare a cererii de recuzare înaintate în mod repetat – pe 3 file.

Cu respect,

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Teleucă Stelian

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g)
din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire **Pavel**   2. Prenume **Dumitru**

3. Funcția **avocat**

4. Adresa mun. Chișinău, str. Milano 14D, ap.34

5. Tel./fax 079641904

6. Numele și prenumele reprezentantului* .....-----.....

7. Ocupația reprezentantului .....

8. Adresa reprezentantului .....

9. Tel. ....

10. Fax .....

11.

.....
.....

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare are drept obiect de examinare controlul constituționalității unei sintagme din articolului 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova nr.122 din 14.03.2003, publicat la data de 05.11.2013 în Monitorul Oficial Nr. 248-251, art Nr: 699, data intrării in vigoare : 12.06.2003, cu modificările ulterioare, în următoarea formulare:

“(4) În cazul în care cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, **instanța care soluționează cauza** poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod.”

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. În procedura Curții de Apel Chișinău se află spre judecare în ordine de apel, cererile de apel depuse de Viorel Țopa și Răzvan Paveliu asupra sentinței Judecătorei Chișinău, s. Buiucani din 29.09.2016, prin care ei au fost condamnați vădit ilegal.

Odată cu parvenirea acestei cauze în instanța de apel au fost observate mai multe ilegalități, în conduita conducerii instanței, aferente repartizării dosarului, dar și stabilirii completelor de judecată care urmau să judece această cauză. Mai mult, apelanții au întâmpinat dificultăți majore la exercitarea drepturilor lor procesuale de acces la o instanță imparțială, dat fiind că completul de judecatori era schimbat în mod arbitrar, împrejurări în care au fost înaintate cereri de recuzare împotriva unor magistrați compromiși, care nu puteau asigura respectarea unui proces echitabil, în lista cărora s-au regăsit și magistratele recent arestate.

În pofida acestor dificultăți, unii din judecătorii desemnați cu judecarea cauzei, odată cu înaintarea față de ei a cererilor de recuzare își declarau abținere de la judecarea cauzei, iar colegii lor respingeau recuzările dar admiteau abținerile.

În asemenea mod a trecut o perioadă de timp, în care a fost verificată onorarea de către stat a obligației de a garanta accesul părților la un proces echitabil de către o instanță imparțială și echidistanță, fiind menținuți, cu regret, în complet judecatori care nu au cum să participe la judecarea cauzei date. Principalul "suspect" de incompetență pe criteriile de imparțialitate este chiar judecătorul-raportor, S. Teleucă, care, în virtutea calității sale precedente de jurist la Victoriabank SA, urma să fie citat în calitate de martor în prezenta cauză, dat fiind că el este una din persoanele care posibil a avizat / redactat contractele de depozit bancar, prin intermediul cărora, chipurile, au avut loc pretinsele spălări de bani, însă "comanda este comandă"! Aceeași situație de incompatibilitate evidentă este caracteristică și judecătoarelor S. Vrabii și M. Negru.

Cu toate că apărarea și apelanții au acționat în limita cadrului legal și au motivat fiecare cerere depusă în cauză, iar aceste argumente ridicau serioase întrebări oricărui observator independent asupra imparțialității judecătorilor desemnați cu judecarea cauzei, am mai întâmpinat și un real impediment din partea procurorului de caz, Djulieta Devder, care se comportă într-un mod straniu, impropriu unui acuzator de stat, percepînd cererile depuse în privința judecătorilor ca ceva personal. Aceasta, în permanență, a făcut presiune pe instanță ca să judece cât mai repede dosarul, să sancționeze participații, să nu permită să înaintăm cereri, etc.

Analizînd "originea" acestor activități incompatibile cu statutul unui procuror, am constatat că familia ei obține venituri considerabile din activitatea de leasing, avînd sursă directă de creditare preferențială de la BC Victoriabank SA, prin intermediul căreia s-a pornit acest dosar fabricat. Toate aceste argumente, fiind susținute de probe, au format obiectul unei cereri de recuzare a procurorului de caz Devder D., cerere ce a fost înaintată în proxima ședință de judecată, ce a avut loc la data de 06 noiembrie 2018, fiind înmănată judecătorului S. Teleucă.

Primind cererea de recuzare a procurorului, judecătorul S. Teleucă, o pune imediat în discuție, la ce apărarea a obiectat că examinarea ei trebuie să fie efectuată cu participarea părții vătămate și / sau a reprezentantului său (ambii lipseau), precum și cu participarea unui procuror, dat fiind că dna Devder, fiind recuzată, nu este în drept să participe la această acțiune procesuală.

Completul a ignorat cererea apărării și o întreabă pe procuroarea Devder D. care e opinia ei

asupra cererii de recuzare a sa, la ce ultima își expune punctul de vedere că nu cunoaște care sunt argumentele de au stat la baza recuzării sale, dar apreciază cererea ca fiind neîntemeiată, abuzivă și că trebuie respinsă.

Fără a mai permite apărării să se expună asupra cererii de recuzare, completul de judecată s-a retras în deliberare și, peste nici 10 min. a ieșit și a pronunțat dispozitivul încheierii prin care a respins cererea de recuzare a procurorului Devder D.

Fiind în prezența unui abuz cras din partea completului de judecată, care a ignorat în mod vădit, procedura de judecare a cererii de recuzare a procurorului, permițându-i procurorului recuzat să participe și să se expună asupra propriei recuzări, dar și fără a permite apărării să își prezinte argumentele de fapt și de drept ce au stat la baza înaintării cererii de recuzare a procurorului, apărarea a declarat recuzare completului de judecători, solicitând termen pentru a o întocmi în formă scrisă și a o prezenta completului ce va fi desemnat cu judecarea recuzării.

Accentuăm că temei faptic al recuzării înaintate în ședința din data de 06.11.2018 a servit anume conduita ilegală, abuzivă și contrară logicii și bunului simț al judecătorilor exteriorizată în cadrul acelei ședințe din 06.11.2018.

Ascultînd declarația de recuzare, completul de judecători a părăsit sala de ședințe și s-a retras în deliberare. După nici 5 minute de deliberare aceștia au pronunțat dispozitivul unei alte încheieri, prin care au respins propria recuzare și, în temeiul art.34 alin.(4) CPP au calificat recuzarea lor ca fiind una repetată și abuzivă, trecînd la judecarea cauzei în fond.

În motivarea soluției de respingere a propriei recuzări instanța chiar indică că art.34 alin.(4) CPP îi permite să respingă cererea de recuzare a sa, dacă aceasta este depusă repetat (a se vedea textul încheierii Colegiului penal din 06.11.2018, dosarul 1a-1876/16).

Apreciem că doar imprecizia legii procesual penale, care prevede posibilitatea completului care judeca cauza, să aplice sancțiuni față de situațiile cînd se înaintează cereri de recuzare repetate, cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, a permis judecătorilor S. Teleucă, M. Negru și S. Vrabii să respingă în fond cererea de recuzare a lor!

Art.7 alin. (3) al Codului de Procedură Penală prevede expres că dacă, în procesul judecării cauzei, se constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Art.135 alin (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova prevede că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Deoarece sintagma și procedura supusă controlului constituționalității face parte dintr-o normă din lege, adoptată de către Parlament, aceasta cade sub incidența art. 135 alin (1) lit. a) a Constituției Republicii Moldova. Luând în considerație că procedura și sintagma din normă a fost deja aplicată de către instanța de judecată în cadrul litigiului dat, sesizarea corespunde rigorilor art. 7 al Codului de Procedură Penală.

Accentuăm că, prin **Hotărârea nr.2 din 9 februarie 2016 a Curții Constituționale, pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție, Curtea a statuat următoarele:**

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor [...] ce urmează a fi

aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- **exceptia de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia**, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

[...]”

Prin decizia sa din 17 februarie 2016, Curtea a verificat întrunirea următoarelor condiții de admisibilitate:

(2) Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție.

În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

(2) Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14. Articolul 4 (Drepturile și libertățile omului) alin. (1) al Constituției Republicii Moldova prevede că dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează, și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 8 (Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale) alin (1) prevede că Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Articolul 13 din Convenția Europeană stabilește că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv”, în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel național, coform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenție poate ataca în fața instanțelor judecătorești pretinsa violare. Posibilitatea atacării pretenșelor violări trebuie să aparțină nemijlocit pretenșei victimei și să nu depindă de discreția anumitor funcționari sau a altcuiva.

Deci, în cazul în care legea națională nu prevede dreptul la recurs efectiv în privința încălcării unui anumit drept prevăzut de Convenția Europeană, instanța de judecată urmează să primească plîngerea respectivă și să soluționeze cauza conform procedurii civile sau, după caz, penale, aplicînd direct prevederile acesteia.

Jurisprudența CtEDO în ceea ce privește aplicarea art.6 și 13 al CEDO a fost explicata de Plenul CSJ în hotărîrea nr.3 din 09.06.2014. În cauza Dombo Deheer Curtea a statuat că egalitatea armelor implică faptul că fiecărei părți trebuie să-i fie acordată posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza inclusiv probele în condiții care să nu o situeze într-un dezavantaj substanțial față de partea adversă.

Dezideratul creării unei societăți democratice, guvernate de principiul preeminenței dreptului poate fi atins nu doar prin prevenirea încălcării drepturilor omului și prin asigurarea sancționării acestor încălcări, dar și prin crearea unui complex de garanții și instrumente care să asigure că funcțiile reparatorie și sancționatorie ale justiției sunt exercitate într-un cadru de legalitate și operativitate, înlăturându-se astfel posibilitatea producerii de noi vătămări în însuși demersul de a înlăptui actul de justiție.

În vederea atingerii acestui scop, Convenția Europeană a Drepturilor Omului reglementează două drepturi procedurale, care se concretizează în garanții cu privire la punerea în valoare în fața instanțelor judiciare a drepturilor ce sunt recunoscute persoanelor. În acest context dispozițiile prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenție, relative la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv, dau expresie unei idei generale, potrivit cu care o protecție eficace a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare.

Art. 13 din Convenție impune astfel statelor contractante o obligație pozitivă ce are ca obiect reglementarea, în cadrul legislației interne, a unui recurs care să permită înlăturarea eventualelor încălcări aduse dispozițiilor Convenției, efectivitatea acestuia constînd în aceea că abilitază instanța națională competentă să examineze conținutul plîngerii întemeiate pe o dispoziție a Convenției și să ofere o reparație adecvată. Absența unui asemenea recurs în dreptul intern constituie în opinia instanței europene o încălcare a acestei obligații și deci a prevederilor Convenției.

Astfel, fiind ridicată de reprezentantul părților, Viorel Țopa și Răzvan Paveliu, în contextul judecării cauzei în privința acestora, dar și avînd în vedere că anume norma a cărei excepție de

constituționalitate se invocă urmează să fie aplicată de instanța de judecată, se apreciază că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Accesul la justiție în materia penală constituie o garanție fundamentală a unui proces echitabil, care presupune că fiecare individ are dreptul la examinarea acuzațiilor în materie penală îndreptate împotriva sa de către un magistrat investit de lege cu atribuții speciale în acest sens. Dreptul individului de acces la justiție constituie un aspect fundamental al dreptului la tribunal, alături denumit ca fiind și dreptul la judecător.

În special în materia penală, accesul la justiție nu vizează doar nemijlocit posibilitatea individului de a compărea în fața unui tribunal competent să decidă asupra acuzațiilor îndreptate împotriva sa, dar de asemenea incumbă statului obligația pozitivă de a institui și promova un ansamblu de garanții particulare eficiente de procedură care în mod imperativ însoțesc cursul unei cauze penale. Aceste garanții, inerente valorilor de bază ale unei societăți democratice, și anume echității și justiției, sunt legate de particularitățile procedurilor penale, ele referindu-se la reprimarea actelor prejudiciabile de o gravitate sporită, precum sunt infracțiunile, și au ca finalitate stabilirea pedepselor, inclusiv aspre, făptuitorilor găsiți vinovați. În acest sens, anume în materia penală sunt puse în joc un ansamblu de principii și valori specifice, precum condamnarea socială a faptelor de o pericolozitate sporită, restabilirea echității sociale, protecția societății contra atentatelor ilegale și abuzive, pe de o parte, și protecția libertății și demnității umane, protecția individului contra arbitrariului, asigurarea drepturilor legitime ale persoanei acuzate, pe de altă parte.

Codul de procedură penală în art. 19 intitulat „Accesul liber la justiție” prevede că orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, **de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită**, care va acționa în conformitate cu prezentul cod; persoana care efectuează urmărirea penală și judecătorul nu pot participa la examinarea cauzei în cazul în care ei, direct sau indirect, sunt interesați în proces; organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuțului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

În același timp, art. 25 al CPP cu denumirea „Înfăptuirea justiției – atribuție exclusivă a instanțelor judecătorești” stabilește că justiția în cauzele penale se înfăptuiește în numele legii numai de către instanțele judecătorești, constituirea de instanțe nelegitime este interzisă; nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni, precum și supus unei pedepse penale, decât în baza hotărârii definitive a instanței de judecată, adoptată în condițiile prezentului cod; competența instanței de judecată și limitele jurisdicției ei, modul de desfășurare a procesului penal nu pot fi schimbate arbitrar pentru anumite categorii de cauze sau persoane, precum și pentru o anumită situație sau pentru o anumită perioadă de timp; nimeni nu poate fi lipsit de dreptul de a-i fi judecată cauza de acea instanță și de acel judecător în competența cărora ea este dată prin lege; sentințele și alte hotărâri judecătorești în cauza penală pot fi verificate numai de către instanțele judecătorești respective în condițiile prezentului cod; sentințele și alte hotărâri judecătorești ale instanțelor nelegitime nu au putere juridică și nu pot fi executate.

În speța *Malige c. Franței*, Curtea Europeană a statuat că aplicarea pedepsei de natură penală urmează a fi susceptibilă unui control din partea unui tribunal care satisface exigențele art. 6 § 1. Deci, cu referire la specificul penal al garanțiilor convenționale consacrate privind procesul echitabil, dreptul de acces la justiție vizează prerogativă individului de a vedea acuzația înaintată lui supusă judecării de către un tribunal instituit în baza legii, independent și imparțial; spre deosebire de materia civilă, individul nu se prezintă ca fiind inițiatorul procesului, dar subiectul asupra căruia procesul este îndreptat, rolul de inițiator revenind autorităților de stat competente,

de regulă organelor de anchetă. În acest sens, art. 6 § 1 al Convenției în materia penală vizează că ori de câte ori se face o constatare cu privire la existența vinovăției unei persoane, această constatare trebuie să fie făcută de o instanță care să asigure garanțiile unui proces echitabil.³

Astfel, observăm că printre principalele principii de aplicare a Convenției degajate de Curtea Europeană se regăsesc și următoarele:

– Accesul la justiție este un drept proeminent în sistemul Convenției, în lipsa căruia toate celelalte garanții de procedură ar fi lipsite de utilitate și sens;

– Accesul la justiție urmează a fi unul efectiv și concret, fiind insuficientă simpla consacrare a acestuia în cadrul legal național, instituirea și operarea practică în cadrul sistemului jurisdicțional intern fiind relevante.

Pentru a face posibilă asigurarea dreptului la o instanță, cât și a garanta posibilitatea subiectivă a organului judiciar de a îndeplini temeinic și legal atribuțiile sale funcționale, care poate fi pusă la îndoială odată cu apariția unor suspiciuni privind obiectivitatea sau imparțialitatea persoanelor care lucrează în numele și pentru acel organ, în marea majoritate a legislațiilor naționale a fost instituită instituția recuzării judecătorilor asupra cărora planează suspiciuni de părtinire.

Această instituție derivă din suspiciunea individuală (îndreptată în mod singular, fie plural față de unul sau mai mulți subiecți procesuali oficiali) atestată în situațiile de incompatibilitate aferente recuzării, fiind aplicabilă cazurilor de suspiciune colectivă care este îndreptată în mod indivizibil asupra tuturor subiecților procesuali oficiali ce îndeplinesc atribuțiile ce-i intră în competența funcțională a unui organ judiciar, așa încât suspiciunea se răsfrânge asupra capacității subiective a însuși organului judiciar respectiv.

În mod general, prevederile art.34 alin.(4) din Codul de procedură penală nu acordă judecătorului dreptul de a se pronunța în fond asupra cererii prin care se solicită în mod repetat recuzarea sa, fiind limitat în a examina doar dacă anterior nu a mai fost formulată o altă cerere de recuzare, în privința sa, pentru același caz de incompatibilitate, cu aceleași temeiuri de fapt și de drept.

În cazul în care cererea de recuzare conține temeiuri și argumente noi instanța de judecată are obligația de a o remite completului competent în vederea soluționării în ordinea prevăzută de dispozițiile art.35 din Codul de procedură penală. Or, judecătorul față de care a fost înaintată cererea de recuzare repetată este ținut să respecte principiul *nemo iudex in causa sua* (nimeni nu este judecător în propriul său proces).

Menționăm că sintagma inserată în noma citată permite instanțelor să își aroge drepturi neprevăzute de alte legi și sancționate prin CEDO, după cum s-a produs în cauza penală dedusă dvs., când completul de judecată a respins propria recuzare, invocând că are dreptul dat prin sintagma contestată, normă ce poartă un caracter ambiguu și incert.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în jurisprudența sa, de exemplu în cauza Marcks împotriva Belgiei, 1979 importanța respectării principiului securității juridice, considerat ca fiind în mod necesar inerent atât dreptului Convenției, cât și dreptului comunitar. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, acest principiu este consacrat în mod explicit în legătură cu unul dintre drepturile fundamentale reglementate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv dreptul la un proces echitabil. În numeroase cauze împotriva României, de exemplu cauza Brumărescu împotriva României, această instanță a statuat că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care impune, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv de către tribunale unui litigiu să nu fie repusă în discuție.

Fără a neglija importanța acestei dimensiuni a principiului securității juridice, care privește stabilitatea situațiilor juridice și a raporturilor consfințite prin hotărâri judecătorești, ne vom îndrepta atenția către dimensiunea aceluiași principiu care privește activitatea de elaborare, modificare, abrogare, corelare și sistematizare a actelor normative. Sub acest din urmă aspect, principiul securității juridice cuprinde, în principal, următoarele exigențe: neretroactivitatea legii,

accesibilitatea și previzibilitatea legii, asigurarea interpretării unitare a legii.

Din aceste criterii vom desprinde doar aspectele aferente prezentului caz, care țin de accesibilitatea, previzibilitatea legii și asigurarea interpretării unitare a legii.

Semnificația noțiunii de accesibilitate, asociată exigenței previzibilității legii privește modul de receptare a conținutului actelor normative de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestora. Norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora. În caz contrar, principiul *nemo censetur ignorare legem* nu ar mai putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale, a existenței societății în general.

Într-o bogată jurisprudență, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind și o serie de repere pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru asigurarea acestor exigențe. Astfel, în cauze precum *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, 1979, *Rekvényi contra Ungariei*, 1999, *Rotaru împotriva României*, 2000, *Damman împotriva Elveției*, 2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita.

Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederii legitime.

Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre*, 1994, *Foto Frost v Hauptzollant Lübeck.Ost*, 1987), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă; de asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, stabilitatea regulilor instituite prin acestea.

Și în doctrina de specialitate s-a afirmat, în același sens, că prima dintre condițiile ce asigură aplicabilitatea dreptului o constituie suficiența sa de definire, care vizează asigurarea rigorii atât în planul conceptualizării dreptului, a noțiunilor juridice, cât și în planul redactării actelor normative. Așa cum s-a remarcat, „elaborarea legilor nu este numai o artă, ci este, în egală măsură, o știință sau mai exact o tehnică și, în plus, o tehnică dificilă.”

Rigorile legiferării își găsesc expresia în normele de tehnică legislativă, care trebuie respectate de legiuitor la elaborarea oricărui act normativ, după cum aceasta s-a stabilit expres prin *Legea Nr.780 din 27.12.2001*, privind actele legislative. Venim să reproducem prevederile relevante ale art.3 – 5 din *Legea citată*, fiind vorba despre următoarele:

„Articolul 3. Trăsăturile și calitatea actului legislativ

(1) Actul legislativ are un caracter statal, coercitiv, general și impersonal.

(2) Actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei și, o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiecților de drept.

Articolul 4. Principiile de bază ale legiferării

(1) Actul legislativ trebuie să corespundă prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, inclusiv legislației comunitare.

(2) Actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației.

(3) La elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă principiile:

- a) oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente;
- b) consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice;
- c) transparenței, publicității și accesibilității.

Articolul 5. Condițiile generale obligatorii ale actului legislativ

(1) Apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială, precum și compatibilitatea cu legislația comunitară constituie o condiție obligatorie a oricărui act legislativ."

În considerarea aceluiași obiectiv, vizând calitatea legislației, actul normativ menționat impune fundamentarea soluțiilor legislative, pentru o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, stabilește reguli privind integrarea armonioasă a proiectelor de acte normative în ansamblul legislației, unicitatea reglementării, evitarea paralelismelor, precum și cu privire la modificare, completare, abrogare și alte evenimente legislative.

Lipsa de accesibilitate și previzibilitate a dispozițiilor legale este din ce în ce mai des invocată și în fața Curții Constituționale, care sa pronunțat, într-o serie de cauze, asupra încălcării acestor exigențe, ca exemplu elocvent fiind și Hotărârea nr.3 din 23.02.2016.

Existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate. Așa cum remarca și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de exemplu în cauza *Dragotoniu și Militaru Pîdhorni împotriva României*, 2007, „din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una din tehnicile tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulilor mai mult sau mai puțin vagi, pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte depind de practică. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și evident previzibilă". Întinderea noțiunii de previzibilitate depinde însă, într-o largă măsură, de conținutul textului respectiv, de domeniul la care se referă, ca și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Asemenea consecințe nu au nevoie să fie previzibile cu o certitudine absolută. O atare certitudine (absolută), oricât de dorită ar fi, este imposibil de realizat și, mai mult, poate da naștere la o rigiditate excesivă a reglementării.

Cele arătate conduc către o altă exigență a principiului securității juridice, care privește interpretarea legii întrucât, dacă elementul de interpretare a dispozițiilor legale este inevitabil, principiul securității juridice impune și în această privință anumite limite și rigori.

Chiar dacă, aparent, acest element al securității juridice aduce în primplan rolul instanțelor judecătorești, în realitate exigența privește tot activitatea legislativă, întrucât de modul în care sunt reglementate, corelate, sistematizate actele normative, depinde unitatea interpretării acestora. După intrarea în vigoare a unui act normativ, la elaborarea căruia se presupune că au fost respectate regulile de tehnică legislativă la care ne-am referit, pe durata existenței acestuia pot interveni diferite evenimente legislative, cum sunt: modificarea, completarea, abrogarea, republicarea, suspendarea sau altele asemenea, în toate aceste cazuri revenind tot legiuitorului asigurarea clarității și coerenței reglementării, precum și integrarea armonioasă a acesteia în sistemul de drept, pentru eliminarea pe cât posibil a divergențelor de interpretare.

Aici accentuăm anume faptul că, legea expres indică imposibilitatea judecătorului de a examina propria recuzare, însă norma criticată lasă loc de interpretări și, fiind incertă, permite magistraților să respingă propria recuzare.

Inadmisibilitatea existenței unor asemenea divergențe profunde de interpretare în cadrul sistemului de drept a fost enunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în numeroase cauze, cu consecința condamnării statelor, fiind vorba despre: cauza *Păduraru împotriva României*, 2005, unde Curtea a statuat că „în lipsa unui mecanism care să asigure coerența practicii instanțelor naționale, asemenea divergențe profunde de jurisprudență, ce persistă în timp și țin de un domeniu ce prezintă un mare interes social, sunt de natură să dea naștere unei incertitudini permanente și să diminueze încrederea publicului în sistemul judiciar, care reprezintă una dintre componentele statului de drept." Recent, în cauza *Viașu împotriva României*, 2008, aceeași Curte,

referinduse la o serie de alte cauze împotriva României (*Străin și alții, Păduraru, Porțeanu, Radu*), a constatat din nou lipsa de coerență și de previzibilitate a legislației române, materia examinată fiind cea care privește retrocedările de imobile. Curtea a reținut cu acel prilej că dificultățile de ordin organizatoric ale autorităților competente în implementarea măsurilor privind retrocedările de imobile [așadar problemele determinate de aplicarea legii] sunt consecința modificărilor repetate pe cale legislativă a mecanismului de restituire, remarcând faptul că aceste modificări „au creat un climat de incertitudine juridică”.

Constatăm că suntem și noi în fața unei incertitudini juridice, dat fiind incoerențe legislative evidente, prin invocarea unor norme ce contravin atât Constituției cât și CEDO.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale declararea neconstituționalității sintagmei "**instanța care soluționează cauza**" din art. 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, precum și recunoașterea ca fiind neconstituțională procedura de examinare a admisibilității unei cereri de recuzare de către același judecător față de care a fost înaintată propunerea de recuzare, avînd în vedere că prin aceasta se creează o confuzie, ce permite judecătorului recuzat să se pronunțe asupra propriei recuzări, iar pe de altă parte doar instanța ce este în drept să judece în fond recuzarea poate decide asupra caracterului repetat, abuziv ș.a. a cererii de recuzare și doar aceasta este în drept să aplice sancțiuni procesuale părții.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994

Articolul 4

„Drepturile și libertățile omului”

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 8

„Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale”

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Legislația internațională relevantă

Articolul 6 Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi ilegal stabilită.

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

- a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;
- b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;
- c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;
- d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;
- e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

Articolul 13. Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

a) Încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2018, dosarul nr.1a-1876/16.

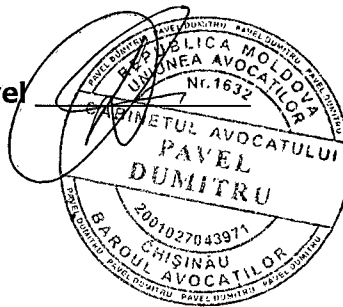
VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul mun. Chișinău

Data 06 decembrie 2018

Dumitru Pavel

ÎN CHEIERE

06 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Judecători

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Avocaților

Teleucă Stelian

Vrabii Silvia și Negru Maria

Nicolai Zinaida

Devder Djulieta

Dumitru Pavel, Doicov Igor

examinând în ședință publică cererea înaintată de către avocatul Pavel Dumitru în interesele inculpaților Țopa Viorel și Paveliu Răzvan, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării apelului avocatului Pavel Dumitru în interesele inculpaților Țopa Viorel și Paveliu Răzvan și apelului avocatului Iorga Emil în interesele inculpatului Țopa Viorel, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 septembrie 2016,

A CONSTATAT:

1. În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cauza penală de învinuirea lui Țopa Viorel în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 361 alin. (2) lit. d) și art. 42 alin. (3), art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal și a lui Paveliu Răzvan în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit. d), art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal.

2. În ședința instanței de apel apărătorul inculpaților Țopa Viorel și Paveliu Răzvan, avocatul Pavel Dumitru a solicitat sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității unei sintagme din articolului 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, nr.122 din 14.03.2003, publicat la data de 05.11.2013 în Monitorul Oficial Nr. 248-251, Nr: 699, data intrării în vigoare 12.06.2003, cu modificările ulterioare, în următoarea formulare: „(4) În cazul în care cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod.”

3. În motivarea cererii înaintate solicitantul a invocat că:

- în cadrul înaintării cererii de recuzare a completului din data de 06.11.2018, completul de judecători a părăsit sala de ședințe și s-a retras în deliberare. După nici 5 minute de deliberare aceștia au pronunțat dispozitivul unei alte încheieri, prin care au respins propria recuzare și, în temeiul art.34 alin. (4) Cod de procedură penală, au calificat recuzarea lor ca fiind una repetată și abuzivă, trecând la

judicarea cauzei în fond;

- în motivarea soluției de respingere a propriei recuzări instanța chiar indică că art. 34 alin.(4) Cod de procedură penală, îi permite să respingă cererea de recuzare a sa, dacă aceasta este depusă repetat (a se vedea textul încheierii Colegiului penal din 06.11.2018, dosarul la-1876/16);

- consideră că doar imprecizia legii procesual penale, care prevede posibilitatea completului care judeca cauza, să aplice sancțiuni față de situațiile când se înaintează cereri de recuzare repetate, cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, a permis judecătorilor S. Teleucă, M. Negru și S. Vrabii să respingă în fond cererea de recuzare a lor;

- consideră că sesizarea respectivă întrunește condițiile prevăzute de Constituția RM, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova;

- astfel, solicită Curții Constituționale declararea neconstituționalității sintagmei „instanța care soluționează cauza” din art. 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, precum și recunoașterea ca fiind neconstituțională procedura de examinare a admisibilității unei cereri de recuzare de către același judecător față de care a fost înaintată propunerea de recuzare, având în vedere că prin aceasta se creează o confuzie, ce permite judecătorului recuzat să se pronunțe asupra propriei recuzări, iar pe de altă parte doar instanța ce este în drept să judece în fond recuzarea poate decide asupra caracterului repetat, abuziv ș.a. a cererii de recuzare și doar aceasta este în drept să aplice sancțiuni procesuale părții.

4. Inculpatul Țopa Viorel și Paveliu Răzvan în ședința de judecată a instanței de apel nu s-a prezentat, fiind pornite de către IP Buiucani în privința acestora dosare de căutare.

Avocatul Dumitru Pavel în ședința de judecată a susținut pe deplin cererea în sensul declarat. Consideră că examinarea excepției de neconstituționalitate ar putea afecta fondul cauzei, iar conform art. 7 Cod de procedură penală, instanța este obligată să suspende examinarea cauzei.

Avocatul Doicov Igor a lăsat la discreția instanței soluționarea cererii cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 alin. (4) Cod penal.

Procurorul participant Devder Djulieta a invocat că, urmează a fi lăsată la discreția instanței sesizarea Curții Constituționale cu privire la neconstituționalitatea prevederilor articolului menționat supra. A menționat că în ipoteza în care cererea ar fi acceptată de către Curtea Constituțională, aceasta nu ar produce efecte asupra examinării cauzei penale. Iar o eventuală suspendare a examinării cauzei ar duce la tergiversarea nemotivată a procesului.

5. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța de apel consideră că cererea avocatului Dumitru Pavel privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și control al constituționalității al art. 34 alin. (4) Cod Procedură Penală urmează a fi admisă, din următoarele considerente:

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția RM, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului

pretins, anularea actului și repararea pagubei. Alin. (2) al aceluiași articol prevede că statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Conform art. 34 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul în care cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod.

În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția RM, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Prin Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 9 decembrie 2015, în temeiul articolelor 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova hotărând:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Conform art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Instanța de apel, verificând întrunirea condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, în cererea înaintată de către avocatul Pavel Dumitru în interesele inculpaților Țopa Viorel și Paveliu Răzvan, în cadrul ședinței de judecată și stabilind întrunirea condițiilor menționate, a ajuns la concluzia cu privire la admiterea cererii apărării și sesizarea Curții Constituționale referitor la verificarea constituționalității art. 34 alin. (4) Cod de procedură penală.

Instanța de apel ține să menționeze că, la caz nu este oportun de a suspenda examinarea cauzei, nefiind aplicabile prevederile art. (7) alin. (3) Cod de procedură penală, or instanța nu constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției, dar având în vedere că excepția de neconstituționalitate este ridicată în fața instanței de judecată de către una din părți, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

6. În baza celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 7, 342 Cod de procedură penală, art. 135 alin. (1) lit. a) și g) Constituția RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

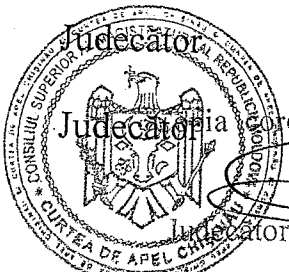
DISPUNE:

Admite cererea avocatului Dumitru Pavel cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate și control al constituționalității art. 34 alin. (4) Cod de procedură penală.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității art. 34 alin. (4) Cod de procedură penală în raport cu prevederile art. art. 4, 8 din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată

Președintele ședinței

corespunde originalului:

S.Teleucă

Teleucă Stelian

Vrabii Silvia

Negru Maria